

Bažant paví šedý a jeho chov

Polyplectron bicalcaratum

▲ Dospělý kohout bažanta pavího šedého

Nejkrásnějším rodem mezi bažanty je dle mého soudu spolu s bažanty satyry rod *Polyplectron*, a to nejen líbivostí svého zevnějšku, nýbrž i velmi krásným tokem, kdy vyniknou oka na jejich opeření. Díky jejich podobnosti s oky pávů se nazývají pavími bažanty. Kohouti tohoto rodu, jak již jeho latinské jméno naznačuje, mají jednu zvláštnost, a sice dva ostruhy nad sebou na každé noze. Bažanti paví obývají převážně tropy na jihovýchodě asijského kontinentu.

Zde jich žije osm druhů. Jsou to následující: bažant paví šedý (*Polyplectron bicalcaratum*), bažant paví hainanský (*Polyplectron katsumatae*), bažant paví hnědý (*Polyplectron germainii*), bažant paví palawanský (*Polyplectron napoleonis*), bažant paví malajský (*Polyplectron malacense*), bažant paví bornejský (*Polyplectron schleiermacheri*), bažant paví horský (*Polyplectron inopinatum*),

bažant paví bronzovoocásý (*Polyplectron chalcureum*).

▲ Mapa rozšíření bažanta pavího šedého

Z těchto druhů se pokusím představit bažanta pavího šedého. Tohoto ptáka jako

jediného z výše uvedených druhů lze v našich klimatických podmínkách chovat bez speciálního temperovaného zimoviště.

Bažant paví šedý (*polyplectron bicalcaratum*) byl donedávna členěn do 5 poddruhů: *Polyplectron bicalcaratum bicalcaratum*, *Polyplectron bicalcaratum bakeri*, *Polyplectron bicalcaratum bailyi*, *Polyplectron bicalcaratum ghigii*, *Polyplectron bicalcaratum katsumatae*

U posledně uvedeného *Polyplectron bicalcaratum katsumatae* se však v nedávné době na základě rozborů DNA zjistilo, že se jedná o samostatný druh, jež má bližší vztah k druhům *Polyplectron germainii*, *Polyplectron inopinatum* a *Polyplectron chalcureum* než k *bicalcaratum*, do něhož byl dosud řazen.

Bažant paví šedý je nejčastěji chovaným poddruhem tohoto druhu v zajetí. Je zapsán

▲ Dospělá slepice bažanta pavího šedého

▲ Voliéra určená pro mé bažanty

▲ Kohout v toku

▲ Kohout v toku, vpravo od něj slepice

▲ Kuře stáří 1 den

jako ohrožený druh v CITES II, jeho domovinou jsou nížinné lesy v Myanmaru, Thajsku a v Laosu. Jeho potrava v přírodě se sestává především z hmyzu, semen různých rostlin a ovoce, přičemž podíl živočišné potravy je zásadní a podstatně vyšší než u ostatních druhů bažantů.

Popis

Kohout: délka okolo 76 cm, váha 850 g, je celý šedý, na břicho, krku a hlavě bílo šedě tečkovan, záda jsou světlejší. Každé křídelní pero má na konci oko a dvěma velkými oky je zakončeno každé z ocasních per. Hlavu zdobí chocholka z jemných pírek, která je v době toku směřem dopředu nad zobák. Hrdlo má bílé, bez chocholky. Duhovka oka je světle žlutá.

Slepice: délka 55 cm, váha 500 g, je celkově tmavší a matnější, drobnější, nohy pak bez ostruh, ocas kratší a hlava bez chocholky, oko tmavé.

Mé chovatelské zařízení

Bažanty paví šedé chovám již několik let. Mám dva k sobě naprosto nepříbuzné páry. Ty jsou umístěny ve voliérách x rozměrech (šířka x délka x výška)

1,5 x 5 x 2 m a 1 x 3,5 x 1,7 m. Voliéry mají dva m zastřešené závětrří, jehož dno tvoří asi deseticentimetrová vrstva lesní hrabanky. Ve výšce asi 150 cm je silné bidlo o průměru asi 10 cm na hřadování. Hřad o tomto průměru je důležitý z hlediska zamezení omrznutí prstů u noh v době silných mrazů, taktéž vrstva suché hrabanky izoluje od promrzlé půdy pod ní a dovoluje volný pohyb ptáků po zemi v zimním období, jelikož ptáci po sněhu v zimě nechodí. Na ostatní ploše dna voliér mimo zastřešení mám písek a štěpky z důvodu lepšího odvodu vody po deštích a tím i zabránění přílišné vlhkosti. Voliéry mám osázeny pierisy, zeravy, bambusem a micantusem.

Jelikož paví bažanti nekonzumují zelené, může být voliéra osázena bez nebezpečí, že bude zeleň poničena. Paví bažanti jsou poměrně plaší a i v případě, že se jim poskytne velká voliéra s mnoha kryty, budou zůstávat stále plaší a málo viditelní i pro vlastního chovatele, což je velká škoda. Chovatel by se o potěšení z pohledu na ně neměl připravovat. Na cestách, které podnikáme s přáteli za chovateli do Nizozemí a Belgie, jsme měli to štěstí a seznámili jsme se s chovatelem, který chová šest druhů pavích bažantů. Jeho voliéry pro paví bažanty jsou každá o velikosti 0,7 x 3,5 x 1,7 m. Přestože přišlo několik pro ptáky naprosto cizích lidí, bažanti na zavolání svého chovatele a vhození krmiva přišli až těsně k pletivu a někteří i v naší přítomnosti dokonce tokali. Tímto jsem se poučil a zbudoval pro své bažanty paví nové voliéry o velikosti 1 x 3,5 x 1,7 m. Ve voliére o tomto rozměru si bažanti do dvou měsíců zvyknou na zavolání a podání moučných červů. Přijdou velmi blízko a nebojí se v přítomnosti návštěvy i tokat.

Krmení

Bažanty krmím kompletní směsí pro bažanty v období od února do června BŽN pro bažantí nosnice, po zbytek roku standardní směsí BŽ3. Vylíhnutá kuřata do stáří čtyř týdnů směsí BŽ1, od do šesti měsíců stáří pak směsí BŽ2. Jelikož s bažanty chovám i chocholaté holuby, směs pro bažanty míchám se směsí zrnin (pšenice, hrách, peluška, vikev, proso, řepka). Zajímavé je, že jeden můj pár konzumuje velmi rád jablka a druhý o ně nejeví absolutně žádný zájem. V předjaří, únor – březen, podávám asi 3x týdně naklíčený ječmen. Od února do konce snůšky podávám též obden moučné červec, po snůšce pak je podávám příležitostně jednou za 1–2 týdny. V případě, že by samička

▲ Kuřata stáří 3 dny

▲ Kuřata stáří 2 týdny se slípkou

▲ Kuřata stáří 1 měsíc

▲ Kohout stáří 10 týdnů

neměla v období před snůškou dostatečný přísun živočišné bílkoviny, nemusela by snášet. Do vody v tomto období přidávám vitaminový přípravek KOMBISOL MULTI, který pokrývá potřebu naprosté většiny vitamínů. Dále přidávám do vody 1x týdně ocet v dávce 0,1 l na 10 l vody. Ocet zabraňuje růstu řas ve vodě a omezuje rozvoj patogenů v trávicím traktu. Vždy před zimou v měsíci říjnu bažanty odčervuji, používám přípravek IVOMEK (likviduje vnitřní i vnější parazity) v dávce 4–5 kapek přímo do zobáku, tuto dávku po deseti dnech opakují.

Chov

Bažanti paví jsou ptáci monogamní, vybarvují se a pohlavně dospívají až druhým rokem. Samozřejmě existují výjimky, jedna má slepička nesla prvním rokem a mám i jednu, která začala snášet až rokem třetím. Mohou se dožít věku okolo patnácti let. Tok bažantů pavích je opravdu něco speciálního. Kohout vezme do zobáku zrní nebo červa, roztáhne ocas a křídla a

začne vábit samičku. Tento akt několikrát denně opakuje, takže je opravdu na co se dívat. Bažanti v mém chovu začínají každoročně se snůškou okolo 17. března, snášejí převážně dvě vejce a tuto snůšku mohou v intervalu 12–16 dní několikrát zopakovat. Po inkubaci, která trvá 21 dnů, se líhnou drobná kuřata, o něž slípka i s kohoutem vzorně pečuje. Jelikož kuřata neumějí sama ze země přijímat potravu, slepice vezme do zobáku červa a volá kuře, které si teprve od ní ze zobáku červa vezme. Podávám jim denně několik svlečených moučných červů. V případě umělého odchovu napíchnu červa na špejli a podávám jej kuřatům, která se tak naučí sama přijímat otravu. Eventuelně lze přidat k vylíhnutým pavím kuřatům čerstvě vylíhnuté kuře z drobného plemene slepic, které je následně naučí přijímat krmivo. Paví kuřata jsou sice drobná, ale ve stáří asi čtrnáct dnů již hřadují se slepicí na bidle ve výšce 150 cm. Ve stáří asi deseti týdnů kroužkují kroužky velikosti č. 10. Rozeznat pohlaví u kuřat je obtížné

a vyžaduje určitou zkušenost, jelikož obě pohlaví si jsou velmi podobná. Platí, že u stejně starých ptáků přibližně ve čtyřech měsících věku má kohout delší a silnější nohu a při pohledu shora na záda má kohout sytější a výraznější oka než slípka.

Závěrem musím vyjádřit potěšení nad tím, že v posledních letech si tento velmi atraktivní a zajímavý bažant nachází stále častěji místo v chovech dalších nových chovatelů. Díky své kráse, relativně menší náročnosti na chov a velikost chovatelského zařízení a v neposlední řadě i nekonfliktní povaze, pro kterou lze tohoto bažanta chovat společně s různými jinými druhy ptáků, se stává oblíbeným. To vše mu dává předpoklady k ještě většímu rozšíření, z čehož mám upřímnou radost. Všem jeho chovatelům stávajícím i budoucím přeji mnoho radosti a zdaru v chovu.

Mila Stehlík – Benátky n. Jizerou

Foto: autor

www.tragopan.wz.cz

+420 723 442 917

www.novaexota.eu